



Jan Poot, die via pagina grote advertenties actie voert tegen Schiphol, in het Zwitserse bergdorp Crans Montana. Foto Joost van den Broek / de Volkskrant

Aanvankelijk werd Jan Poot beschouwd als lastig en geldbeluist. In zijn strijd tegen grootmachten als Schiphol heet hij tegenwoordig profleet. Door Bart Jungmann

Bevlogen en bemiddelde pamflettist

Dus hier, op deze stoel in dit appartement, schrijft de bijna 63-jarige Jan Poot al die brieven en pamfletten. Vanaf dit punt, op een hoogte van 1500 meter met uitzicht op de golfbaan, spuwt hij zijn gal over de lage landen. Het is de foto's van andere ideeën had, zou Jan Poot graag even als zodanig poseren, laptop op schoot en de benodigde papieren kristina aan zijn voeten.

In 1993 is het echtpaar Poot naar dit appartement in het Zwitserse bergdorp Crans Montana verhuisd om eindelijk van zijn veerkrachten rust te genieten. Hier is er niet van geluimen. Jan Poot, de lute in de pels van Schiphol, heeft nog te veel om zich over op te wenden en lieft hij het nog goed te doen ook volle haarden, alere ogen en een bijna zwiervige motoriek.

Tussen de pamfletten door heeft Jan Poot in Crans Montana wel het geluim onder de knie gekregen. Een leer sloeg hij zo'n neg, dat wil zeggen: bereikte een toez twee slaap onder zijn gemiddelde. Hij zijk zich rot te zoeken naar zijn balletje, dieleke al in het gaasje te liggen. Zazik het dan ook nog eens een keerje meer in het leven, zags Jan Poot.

Hoe het kan tegenzimen in het leven, werd de afgelopen maanden verwoord in de pamfletten die verschenen op dichtbedrukte advertentiepagina's van onder meer de Volkskrant. Je zou Jan Poot die Emile Zola van deze tijd kunnen noemen en dan zal hij je niet te gespreken.

Hij leert lichte hij die jaar op de manier zijn hart Schiphol zit zijn bedrijf Schiphol diars, de Haarlemse redbank speelt vaak spel en de kabinetten van Balkenende slijken verlokten toe, want het is allemaal een grote samenwerping. Het waren pagina's waarvoor je

even moest gaan zitten. Dit was authentieke woede met uitroepkens als brandende faldeis. De laatste advertentie ("Regering tuc-GAR") die een maand geleden verscheen, mag worden opvat als een laatste waarschuwing. Poots plannen voor Airport City, een ruim opgezette stedelijke ontwikkeling rond Schiphol, moeten eindelijk erkenning krijgen en Schiphol moet doorstaan als luchthaven behoorlijk schadeloos worden gesteld. Zo niet, dan volgen Amerikaanse toezanden met miljardenclaims.

Dat is natuurlijk wel een verschil

Een beetje Emile Zola, in ieder geval geen doornesne ondernemer

met Emile Zola die zich als onafhankelijk burger mengde in de afzake Dreyfus. Poot is belanghebbende. Zola's Accusue werd dan ook gratis op de voorpagina van *l'aurora* uitgesmeerd, terwijl Poot flink in de bus moest blazen voor zijn serie aanklachten. Maar hij zegt al vijf miljoen te hebben betaald aan advocaten en in dat perspectief valt het dus mee.

Peter Poot, zoon en opvolger bij Schiphol, heeft de teksten hier en daar wat gepolijst, maar nota fets veranderd aan de straking. Dit wil ik ook niet. Het zijn de teksten van mijn vader." Met die strekking is hij het trouwen van harte eens.

De oude en de jonge Poot, zoals ze nu anderszins worden aangeduid, zijn van hetzelfde laken een pak. Wie in een onbewaakt moment de term Schiphol laat vallen, is voorlopig niet van ze af. Af en toe grijpt Poot naar de documenten die zijn decennials gelijkj onderstreepen.

Daarover gaat zijn verhaal dus, over gelijk en onrecht. Alleen sleept de kwestie al zo lang dat de gemiddelde buitensstaander al zijn zijn interesse heeft verloren. Het ene kort gesteld wordt bovenop het andere gestapeld.

Daags na het gesprek in Zwitserland staat Poot senior al op de voicemail. Schiphol heeft Chiphol bakoverlop gesteld vanwege een schadevergoeding, waar de lutchthaven niet aan wil. "Dit gebeurt dus in het Nederland van nu, met zijn normen en waarden", krasalt de stem van Poot. "Het is toch om gek van te worden."

In het kort komt het hier op neer: Jan Poot voorzag al in de jaren tachtig van de vorige eeuw dat lutchthavens grote aantrekkingskracht zouden hebben. Met het oog op die ontwikkeling van hoogwaardige wonen in werken, aangeduid als Airport City, kocht hij omringende landbouwgrond aan en begon in 1986 de projectontwikkeling Chiphol.

Was dat een spel en meer naar Schiphol? Nee, zegt de oude Poot. "Chiphol moet beschouwd worden als een program. Zo zag ik de toekomst. High tech-bedrijven rond Schiphol."

Van Airport City is tot nu toe weling maar dan een buurschap gerealiseerd. Schiphol, dat jarenlang afwachende, werd als Schiphol Real Estate in die jaren negenig een concurrent en de strijd wordt niet serlijk gestreden, aldus de beide Pooten. Overheid en semi-overheidsbedrijf hebben een onheilij verbond gesloten om Chiphol doorn te zitten. Daarover heeft het gerecht zich de afgelopen jaren al twee malen moeten uitspreken, want behalve vasthoudend is Jan Poot ook bemiddeld.

Journalisten die zich in de zaak hebben verpopt, signaleren een omslag in het geschil. Aanvankelijk werden de Pooten beschouwd

als lastig en geldbeluist. Maar dat perspectief is langzaam aan het verschuiven. Dat wil zeggen: Jan Poot en in zijn spoor zoon Peter mogen nog steeds lastig heeten, maar dat geldbeluiste is ervan afgestaan. Integendeel, in zijn strijd tegen de grootmachten staat en Schiphol wordt Jan Poot steeds vaker visionair genoemd, soms zelfs profleet. Misschien dus toch een beetje Emile Zola, in elk geval geen doornesne ondernemer."

Ook in juridisch en bestuurlijk opzicht zijn de oude en de jonge Poot aan de winnende hand. Schiphol werd al veroordeeld tot een schadeoestelling van 19 miljoen euro, al is dat bedrag nog voor recht is. Zolang ze niet gevoor wrakt worden, de ligere overheden hebben, min of meer gedwongen door vonnissen, ook een draal gemaakt. De provincie Noord-Holland en de gemeentes Haarlemmermeer hebben schade vergoed en willen weerzaken doen met Chiphol.

Zoals zijn voorganger en collegabestuurders omving Michel Bezuiden bij zijn aantreden als wethouder van Haarlemmermeer meten veronwaardigst post uit Crans Montana. Hij was al gewaar-

schuw dat de afzender een lastig mens is en hij zal het niet ontkennen. "Maar het is ook iemand met visie. En wat een beheerlijkheid zit er nog in die man."

Bezuilen probeert nu al een tijdje Schip en Chiphol weer om de tafel te krijgen om onder badhoevedorp in gezamenlijkheid dat bedrijvenscomplex van de grond te krijgen. Maar het lijkt een onmogelijke opgave. Schiphol zit erg op de juridische lijn en Chiphol gaat door tot het gaait."

Behalve visionair en bevlogen is Jan Poot namelijk ook koppig. Deze drie karaktertrekken lopen als een rode draad door zijn leven, dat werd gehard door de oorlog en wederopbouw. Jan Poot is een zoon van een Vlaardinger veehandelaar, die als enig kind mocht studeren en voor het eerst van zich dede spreken als planoloog van de provincie Zuid-Holland.

Hij was het soort ambtenaar dat zich in de uitvoering van zijn ideeën niet liet hinderen door de bureaucratie. In jaren van woningnood boekte Poot zachte successen als VVD'er Harm van Riel, toen gedeputeerde in Zuid-Holland, hem wilde benoemen tot de woningdicator van de provincie.

Maar Poot bedankte voor de eer en liegen voor zichzelf. Het tocht al krap binnen het huishouden in Den Haag moest een kamer als werkruimte invleren en mevrouw Poot nam als onbezoldigd secretarisse van Eurowoningen de telefoon op. Vijf kinderen telde het gezin toen en burgemeesters die de directie van Eurowoningen wilden spreken, moesten langs speeggevoed leveren.

Eurowoningen werd zo'n succes dat J. Tille, zijn opvolger als directeur, Jan Poot "een van de coryfeeën van het voorgezogen in Nederland" noemde. In feite was Eurowoningen de eerste projectontwikkelaar die op grote schaal koopwoningen liet neersaeten.

Met de politiek Ruppert. De Poot en Schmelzer als commissarissen had Poot de christen-democratische post achter zich, nog voordat ersprake was van het CDB. Volgens Tille had een volgende stap best naar het ministerie van Volkshuisvesting kunnen leiden, maar halverwege de jaren zeventig werd Joop den Uyl premier en dat was een brug te ver voor de conservatieve Poot.

Als Jan Poot zichzelf sociaal-politiek moet karakteriseren, komt hij uit op EO en GPV, tegenwoordig christenlinie. Nog meer bepaald rekent hij zichzelf toe de geformeerde mannenbroeders. Dat betekende woekeren met Je ratten en de aarde rijker achterlaten dan je ze aantroft. "Vader was altijd aan het werk", herinnert zoon Peter Poot zich.

In plaats van naar de politiek, verbreedde Jan Poot zijn werkterrein als ondernemer naar het buitenland. Eurowoningen werd Europese. Hij reisde onder meer alsook Noord in Frankrijk, geprezen om zijn natuurvriendelijke aanpak. Poot wil daarbij graag aangekeken hebben dat hij daarvoor twee ruilende gemeen-

Maar Poot bedankte voor de eer en liegen voor zichzelf. Het tocht al krap binnen het huishouden in Den Haag moest een kamer als werkruimte invleren en mevrouw Poot nam als onbezoldigd secretarisse van Eurowoningen de telefoon op. Vijf kinderen telde het gezin toen en burgemeesters die de directie van Eurowoningen wilden spreken, moesten langs speeggevoed leveren.

Eurowoningen werd zo'n succes dat J. Tille, zijn opvolger als directeur, Jan Poot "een van de coryfeeën van het voorgezogen in Nederland" noemde. In feite was Eurowoningen de eerste projectontwikkelaar die op grote schaal koopwoningen liet neersaeten.

Met de politiek Ruppert. De Poot en Schmelzer als commissarissen had Poot de christen-democratische post achter zich, nog voordat ersprake was van het CDB. Volgens Tille had een volgende stap best naar het ministerie van Volkshuisvesting kunnen leiden, maar halverwege de jaren zeventig werd Joop den Uyl premier en dat was een brug te ver voor de conservatieve Poot.

Als Jan Poot zichzelf sociaal-politiek moet karakteriseren, komt hij uit op EO en GPV, tegenwoordig christenlinie. Nog meer bepaald rekent hij zichzelf toe de geformeerde mannenbroeders. Dat betekende woekeren met Je ratten en de aarde rijker achterlaten dan je ze aantroft. "Vader was altijd aan het werk", herinnert zoon Peter Poot zich.

In plaats van naar de politiek, verbreedde Jan Poot zijn werkterrein als ondernemer naar het buitenland. Eurowoningen werd Europese. Hij reisde onder meer alsook Noord in Frankrijk, geprezen om zijn natuurvriendelijke aanpak. Poot wil daarbij graag aangekeken hebben dat hij daarvoor twee ruilende gemeen-

Maar Poot bedankte voor de eer en liegen voor zichzelf. Het tocht al krap binnen het huishouden in Den Haag moest een kamer als werkruimte invleren en mevrouw Poot nam als onbezoldigd secretarisse van Eurowoningen de telefoon op. Vijf kinderen telde het gezin toen en burgemeesters die de directie van Eurowoningen wilden spreken, moesten langs speeggevoed leveren.

Eurowoningen werd zo'n succes dat J. Tille, zijn opvolger als directeur, Jan Poot "een van de coryfeeën van het voorgezogen in Nederland" noemde. In feite was Eurowoningen de eerste projectontwikkelaar die op grote schaal koopwoningen liet neersaeten.

Met de politiek Ruppert. De Poot en Schmelzer als commissarissen had Poot de christen-democratische post achter zich, nog voordat ersprake was van het CDB. Volgens Tille had een volgende stap best naar het ministerie van Volkshuisvesting kunnen leiden, maar halverwege de jaren zeventig werd Joop den Uyl premier en dat was een brug te ver voor de conservatieve Poot.

Als Jan Poot zichzelf sociaal-politiek moet karakteriseren, komt hij uit op EO en GPV, tegenwoordig christenlinie. Nog meer bepaald rekent hij zichzelf toe de geformeerde mannenbroeders. Dat betekende woekeren met Je ratten en de aarde rijker achterlaten dan je ze aantroft. "Vader was altijd aan het werk", herinnert zoon Peter Poot zich.

In plaats van naar de politiek, verbreedde Jan Poot zijn werkterrein als ondernemer naar het buitenland. Eurowoningen werd Europese. Hij reisde onder meer alsook Noord in Frankrijk, geprezen om zijn natuurvriendelijke aanpak. Poot wil daarbij graag aangekeken hebben dat hij daarvoor twee ruilende gemeen-

CV Jan Poot

- 1924 - Geboren op 13 augustus in Vlaardingen
- 1949 - Hoofdplanning in provincie Zuid-Holland
- 1960 - Richt Eurowoningen op
- 1974 - Richt Euromine op
- 1986 - Maakt plaats voor zoon

Jan Poot woont met zijn vrouw in Crans Montana (Zwitserland), heeft 5 kinderen en 20 kleinkinderen.

Samen met de betrokken overheden heeft Schiphol veel in het werk gezet de kleine rivier in frustreren. Op grond van een rapport van de lutchverkeersleiding mocht Chiphol een terrein ter oosten van de lutchhaven niet in gebruik nemen. Daarover ging het dus vaak in al die brieven uit pamfletten: Schiphol en overheid hebben een complot gesmeed om Jan en Peter Poot een kopje kleiner te maken.

Het klinkt kalfakte en dat is het ook volgens Adri Duivesteijn. "I heb er al eens een scenario over geschreven. Once upon a time in de Haarlemmermeer. Deze man heeft de waterbron ontdekt, maar hij had parafijn siletoen samenverten. Zo is het niet!"

Als Tweede Kamerlid heeft de PvdA-politicus de loeweste destijds onderzocht en als hij dat nog steeds was, zou er inmiddels een parlementair onderzoek van zijn gekomen. "Natuurlijk hebben de collega's nu andere lastnades."

Van zo'n samenwerping wil de burger niet weten. "Hij begeert dat ergens iemand de regie voert, dat parafijn siletoen samenverten. Zo is het niet!"

Schiphol wilget commentaar en oud-staatssecretaris Melanie Schultz van Haegen, die Chiphol het bouwverbod oplegde, wil evenmin iets kwijt over ten man die gelooft in complottheorien. "Dat bouwverbod is inmiddels geconcentreerd op een klein oppervlak, zo zou het met Schiphol ook gaan. Maar zo ging het niet."

Altereerst ontsond er latera ruzie met de investeerders en ook die marze mondde uit in een lange mars door de rechtzalen. Volgens Poot waren zijn partners alleen maar uit op verzilvering van die dure grond en hij, de christelij geprocedeerde reuweste van moeder natuur, wilde een visie verwezenlijken. Van die 600 hectare dure aarde van moeder natuur bleef slechts eenvierde over. Daar in het grootste gedeelte nog onbebouwd.